

સંપાદકની કલમે

વ્યક્તિના વિકાસશીલ અને આનંદમય જીવનનો આધાર તેનું પથદર્શન છે. તે વ્યક્તિ પોતાના જીવનમાં જેવી પરિસ્થિતિ સાથે જોડાઈ છે, જેવા અનુભવો પ્રાપ્ત કરે છે, તે મુજબના પોતાના જીવનનો દ્રષ્ટિકોણ વિકસાવીને આયોજન કરી અગ્રેસર થાય છે તેનો વિશાળ વૈજ્ઞાનિક અને ઉદ્યોગમી દ્રષ્ટિ પણ તેને હંમેશા સદવર્તન કરાવી વિકાસ તરફ લઈ જાય છે. પોતાના જીવનને ઉન્નત બનાવવા જો વ્યક્તિ સમજ્યા વિચાર્યા વગર આંધળુક્રિયા કરીને કોઈ ને અનુસરે, તો તે ખોટી દિશામાં પણ જઈ પડે આમ જોઈએ તો દરેક વ્યક્તિમાં વૈયતિક ભિન્નતા રહેલી હોય છે આ સાથે દરેક વ્યક્તિની પોતાના ધ્યેયો પોતાની મંડિલ અને પ્રાપ્ત કરવાની પોતાની વિશિષ્ટ રીત હોઈ શકે છે. જીવનપથ પર આગળ વધતા ક્યારેક તેને સાચા સલાહની પણ જરૂર પડે છે. જે તેના ધ્યેય માર્ગનું નિર્માણ કરે કે મઠારે છે. અહીં વિદ્યાર્થી કાળ એ વ્યક્તિના જીવન પ્રત્યેનો દ્રષ્ટિકોણ અને ધ્યેયનીરધારણ તેને પોતાની પસંદગીના પથ પર આગળ વધારી શકે. જ્યાં તેના પથદર્શક તરીકે શિક્ષક મુખ્ય ભૂમિકા ભજવે છે. તંદુરસ્ત અને વૈજ્ઞાનિક દ્રષ્ટિકોણ વિદ્યાર્થીઓની લાક્ષણિકતાઓની સાચી સમજ, વિદ્યાર્થીના વર્તન વિકાસ માટેના આયોજનો અને અનુકાર્ય તેને પ્રગતિના પથ પર અગ્રેસર કરે છે. આ માટે શિક્ષક તરફથી થતા સાર્થક પ્રયત્નો તેનું સાચું ઘડતર કરે છે. વિદ્યાર્થી તેના પ્રગતિ પથ પર સતત અગ્રેસર થાય એ માટે શિક્ષકે વિદ્યાર્થીની વ્યક્તિગત લાક્ષણિકતાઓને ઓળખવી પડે. આ સાથે દરેક વિદ્યાર્થીની દરેક લાક્ષણિકતાઓ સ્વીકારવી પણ પડે. અહીં પક્ષપાત, ગમોઅણગમો કે વહાલા-દવલાની નીતિ વિદ્યાર્થીનો અનુચિત વિકાસ જ કરે. ગેરરીતિ કરીને વિદ્યાર્થીના ગુણ કે પરિણામમાં વધારો-ઘટાડો કરવાને બદલે તેની ક્ષમતાઓ, કૌશલ્યો, મૂલ્યો, સુષુપ્ત શક્તિઓ વિકસાવી તેના હિતમાં રહે. વિદ્યાર્થી સાથે સુમધુર સંબંધોની સ્થાપના કરી તેને નિઃસંકોચપણે રજૂ થતો કરવી તેની જરૂરિયાત મુજબના અનુભવો પુરા પાડી શકાય. તેને પોતાના વિકાસ માટે પ્રયત્ન કરાવતા જાતે નિર્ણય લેતા કરીને સ્વાવલંબી જીવન જીવતા કરી શકાય. તેની ઉપર ઠોકી બેસાડેલા નોર્ણયો તેને ઉદ્યોગ જ આપે. માટે નિર્ણય નિર્ધારણ માટે શિક્ષક વિદ્યાર્થીને પરોક્ષ રીતે નિર્દેશ કારી અનુભવ પુરા પાડે તે જ ઉચિત રહે. વિદ્યાર્થીના વિકાસ માટે તેની સાથે વ્યવહાર કરતાં તે પ્રોત્સાહિત થાય અને હકારાત્મક વલણ તથા માનસિક સ્વાસ્થ્ય જાળવી સ્વઓળખ, સ્વસન્માન, અધ્યયનશીલ થાય તેવા પ્રયત્નો આદરવા યથાયોગ્ય રહે. વિદ્યાર્થીને પોતાની જાતની તુલના અન્ય સાથે કરાવવા કરતાં સ્વવિકાસ તરફ અશ્વદ્રષ્ટિ લાવી ગતિ કરાવાય. આનો અર્થ એમ નથી કે અન્યના અવલોકન ધ્યાનમાં ન રાખવા. સારી બાબતોનો સ્વીકાર અને નરસી બાબતોનો અમલ ન કરે તેમ શીખવાડાય.

વિદ્યાર્થીઓને આચરણ કરાવતા શિક્ષક પણ પોતાના સદાચારણો દ્વારા અનુકરણીય ઉદાહરણો પુરા પાડે. જેના અનુસરણ વિદ્યાર્થીના જીવનમાં ઓજ પ્રગટાવે. આમ જોઈએ તો આ સિદ્ધિ પ્રાપ્ત કરવા પાછળ વિદ્યાર્થીની મહેનત જરૂર હશે, પરંતુ તેની પૃષ્ઠભૂમિમાં શિક્ષકના અથાગ પ્રયત્નો, ધીરજ, સંયમ અને વિદ્યાર્થીના સંદર્ભમાં પથદર્શન પણ હશે. વિદ્યાર્થી જ્યારે સિદ્ધિઓ પ્રાપ્ત કરે, ત્યારે શિક્ષકને અલોકિક આત્મસંતોષની લાગણી થાય. જે સ્વસ્થ જીવન અને સમાજની ઉન્નતિ આપે.